

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

**КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
ТА СТРАХУВАННЯ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ**

з навчальної дисципліни

«ФІНАНСИ»

для здобувачів
рівня вищої освіти _____ першого (бакалаврського) _____
(назва рівня)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійної програми _____ «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва програми)
факультету _____ фінансово-економічного _____
(назва факультету)

Київ 2024

Методичні рекомендації щодо підготовки та захисту курсових робіт з навчальної дисципліни «Фінанси» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / Бондарук Т. Г., Богріновцева Л. М., Заїчко І. В. Київ : НАСOA, 2024. 52 с.

Рецензенти:

С. В. Онишко, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансових ринків та технологій Державного податкового університету.

О. І. Пилипенко доктор економічних наук, професор, декан обліково-статистичного факультету НАСOA.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол від «02» вересня 2024 року № 2

Схвалено Вченою радою фінансово-економічного факультету НАСOA, протокол від «26» вересня 2024 року №2.

Викладено методичні рекомендації з підготовки, структури, оформлення та порядку захисту курсової роботи з фінансів (спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»), складено на основі навчального плану та освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування».

©Бондарук Т. Г.,
Богріновцева Л. М.,
Заїчко І. В.
Київ: НАСOA, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	6
2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ	10
3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	17
4. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ	27
5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ РОБОТИ	34
6. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ	39
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	43
ДОДАТКИ	48

ВСТУП

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», здобувачі вищої освіти виконують обов'язковий компонент - курсову роботу з навчальної дисципліни «Фінанси».

Виконання курсової роботи являє собою один із видів індивідуальної науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти, призначений засвідчити рівень набутих здобувачами вищої освіти знань та вміння використовувати їх при опрацюванні теоретичних і конкретних питань у сфері фінансової діяльності.

Виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси» становить за мету:

- закріпити та поглибити теоретичні знання, набуті здобувачами вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» та інших дисциплін;
- розвинути у здобувачів вищої освіти навички самостійної роботи зі спеціальною літературою, посібниками, джерелами первинної та вторинної статистичної інформації;
- виробити вміння узагальнювати теоретичні матеріали, обробляти і інтерпретувати зібрані дані, самостійно формулювати висновки, розробляти пропозиції, обґрунтовувати та відстоювати власну точку зору з проблем, що досліджуються.

Найменування компетентностей, формування яких забезпечує виконання курсової роботи:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів

господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота є самостійним навчально-науковим дослідженням, яке виконується здобувачем вищої освіти з певного курсу або з окремих його розділів.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національній академії статистики, обліку та аудиту курсові роботи виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних здобувачами вищої освіти за час навчання, а також для їх застосування в комплексному вирішенні конкретних фахових завдань.

Тематика курсових робіт відповідає завданням навчальної дисципліни та актуальним практичним потребам в галузі фінансів. Вона розробляється викладачем – керівником, затверджується на засіданні кафедри й переглядається не рідше одного разу на два роки.

Курсова робота сприяє систематизації теоретичних знань, перевірці їх якості та розвитку навичок проведення сучасних досліджень. Обов'язковою вимогою є уникнення академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Курсова робота є самостійним науковим дослідженням, основою якого є аналіз уже відомих рішень. Її мета – навчити здобувача самостійно аналізувати проблеми, знаходити способи їх вирішення та аргументовано викладати свої висновки. Виконання цієї роботи має не лише вирішувати наукові проблеми, а й демонструвати здатність автора до самостійного наукового пошуку, аналізу досліджуваної проблеми, а також вміння знайти ефективні способи її вирішення. Процес написання курсової роботи сприяє глибшому засвоєнню програмного матеріалу з дисципліни "Фінанси шляхом використання широкого спектру джерел: навчальної літератури, монографій, наукових статей, матеріалів періодичних видань та збірників наукових праць.

Курсова робота має включати елементи наукового пошуку та розробки, орієнтовані на вирішення актуальних практичних і теоретичних завдань у сфері фінансів. У рамках цього здобувачі проводять збір, систематизацію та

порівняльний аналіз інформації з різних джерел, опрацьовують відповідні статистичні дані, нормативно-правові акти, звітні матеріали для вироблення глибокого розуміння досліджуваної теми.

Під час виконання курсової роботи здобувач має виконувати наступні завдання:

- поглиблення і систематизація теоретичних знань, набутих у межах вивчення дисципліни «Фінанси»;
- розвиток вміння узагальнювати теоретичний матеріал;
- відпрацювання навичок самостійної роботи та оволодіння науковими методами аналізу практичної інформації;
- розвиток навичок роботи зі спеціальною літературою, довідковими, періодичними виданнями, а також з інформаційними ресурсами мережі Інтернет тощо;
- розвиток вміння аналізувати, узагальнювати, досліджувати інформаційну базу даних; використовувати різні способи обробки інформації;
- розвиток навичок формулювання практичних висновків та розробки обґрунтованих рекомендацій із теми роботи.

Курсова робота як важлива форма навчального процесу покликана навчити майбутнього фахівця самостійно узагальнювати й аналізувати інформаційні джерела (монографії, підручники, навчальні посібники, публікації періодичної преси), а також статистичні і практичні матеріали, що характеризують фінансові процеси на різних рівнях господарювання: у сфері фінансів суб'єктів господарської діяльності, державних фінансів, міжнародних фінансів, страхового й фінансового ринку.

Курсова робота є показником рівня засвоєння здобувачами вищої освіти знань, отриманих під час вивчення курсу «Фінанси», їх глибини та фундаментальності. Вона демонструє здатність здобувачів вищої освіти самостійно досліджувати питання, пов'язані з обраною темою.

Здобувач несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до змісту, оформлення та регламенту виконання курсової роботи.

У курсовій роботі здобувач має показати:

Знання у фінансовій сфері:

- Розуміння закономірностей, що складаються у фінансовій сфері.
- Знання конкретних форм організації фінансів у різних сферах суспільної діяльності.

Роботу з інформаційними джерелами:

- Уміння працювати з законодавчими, інструктивними матеріалами та іншими інформаційними джерелами.
- Здатність чітко викладати власну точку зору на проблемні питання.
- Формулювання обґрунтованих висновків щодо покращення фінансових відносин та вдосконалення фінансової системи.

Аналітичні навички:

- Використання теоретичних знань у процесі аналізу й узагальнення цифрових даних.
- Застосування сучасних методів дослідження, включаючи використання таблиць, графіків, схем, діаграм та інших графічних елементів.

Розкриття теми:

- Глибоке та всебічне розкриття змісту обраної теми курсової роботи.
- Приділення особливої уваги дискусійним аспектам теорії та практики фінансових відносин.

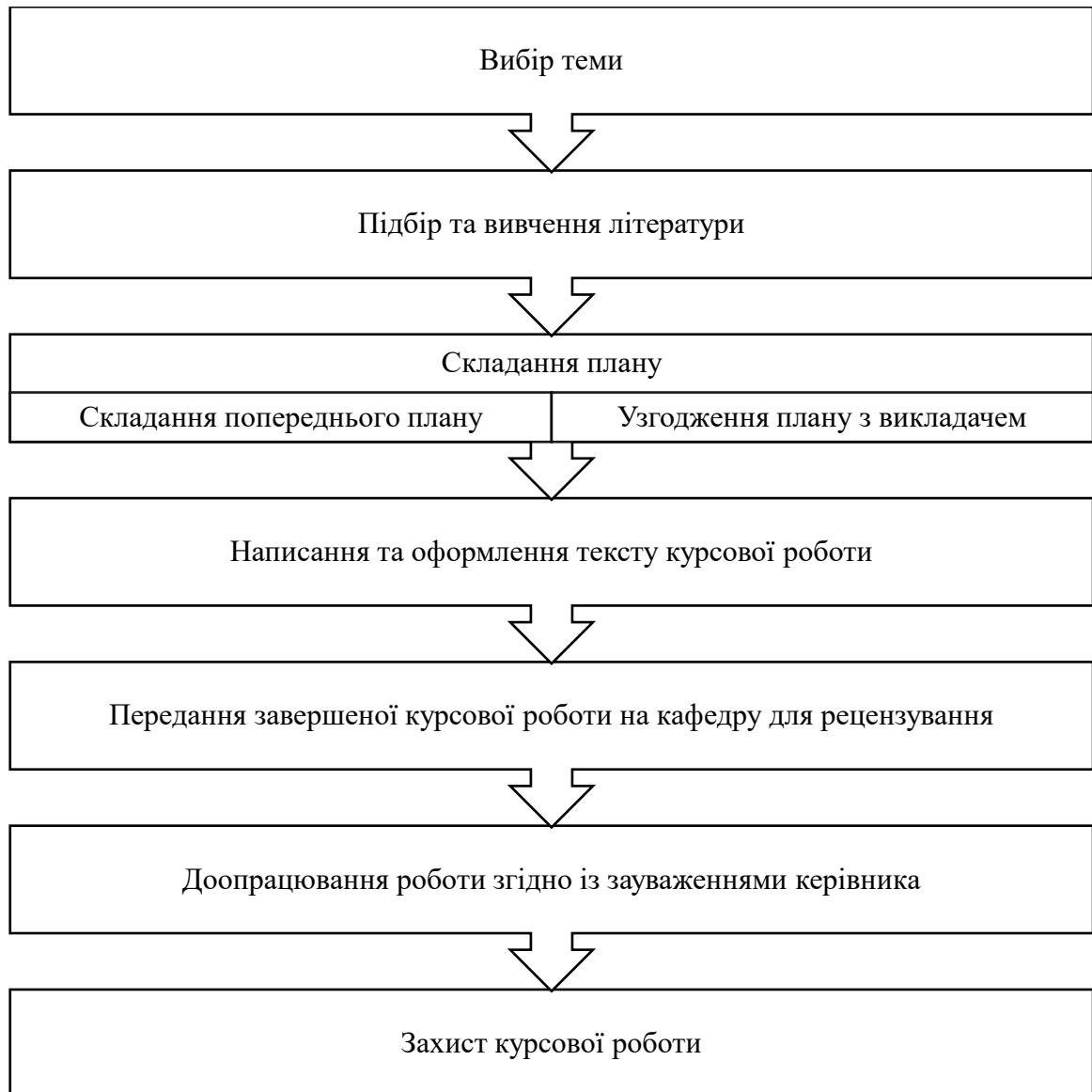
Критичний підхід до різних точок зору (у разі відсутності єдиної позиції в економічній літературі):

- Навести думки кількох авторів.
- Надати критичну оцінку цих думок.
- Викласти власні міркування щодо поставлених питань.

Такий підхід до виконання курсової роботи дозволяє здобувачеві:

- глибше засвоїти матеріал;
- показати рівень знань і розуміння теми⁴
- продемонструвати вміння аналізувати, узагальнювати інформацію та формулювати обґрунтовані висновки.

Виконання курсової роботи передбачає такі етапи:

2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Рекомендований обсяг курсової роботи – **30-40 сторінок**. До цього обсягу не включають додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

Курсова робота складається із:

Титульна сторінка (1 сторінка) (Додаток А), зміст 1 (сторінка) (Додаток Б), вступ (до 2 сторінок)	
Розділ 1. Теоретичний аналіз (30-35% % - у межах 9-11 сторінок)	• Теоретичні аспекти.... • Формування (регулювання; вплив; фактори)....
Розділ 2. Прикладний аналіз (35-40% % - у межах 10-12 сторінок)	• Аналіз (затемою дослідження).... • Оціка (основні тенденції; динаміка)
Розділ 3. Рекомендаційна частина (20-25% % - у межах 8-10 сторінок)	• Сучасні тенденції (перспективи; світовий (зарубіжний) досвід; проблеми)... • Шляхи удосконалення (напрями; впровадження; оптимізація; зміцнення; підвищення ефективності)...
Висновки, список використаних джерел (Додаток В), додатки	

1. Титульна сторінка курсової роботи

Титульна сторінка курсової роботи містить найменування закладу вищої освіти, де вона виконана; назву курсової роботи; прізвище, ім'я, по батькові здобувача, курс, групу, спеціальність; прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника, його статус.

2. Зміст

Зміст і план курсової роботи є взаємопов'язаними елементами, які забезпечують її структурованість та логіку викладення. Зміст дають на початку роботи, де зазначають найменування та номери початку

План, своєю чергою, є основою роботи й одним із вихідних етапів її підготовки. Його складання дозволяє програмувати напрями дослідження обраної теми, забезпечувати логічний зв'язок між окремими складовими частинами та висвітлювати проблемну постановку питань. Тому структура змісту має точно відповідати плану, що дозволяє здобувачеві чітко виконувати обрану логіку дослідження. Таким чином, обидва елементи – зміст і план – є взаємодоповнюваними та забезпечують цільність, послідовність і зрозумілість курсової роботи.

3. Вступ

Вступ курсової роботи має на меті обґрунтування актуальності теми, визначення її місця в наукових дослідженнях та окреслення ключових аспектів дослідження. У ньому формулюють мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, наводять застосовані методи роботи та описують інформаційну базу.

Актуальність теми обґрунтовується критичним аналізом і порівнянням наявних рішень наукової проблеми, а також доцільністю її дослідження для розвитку науки і практики в Україні.

Мета роботи формулює основну спрямованість дослідження, оскільки вона є очікуваним кінцевим результатом, на який спрямоване все дослідження. Вона визначає стратегію і тактику дослідження, загальну його спрямованість і логіку. У формулюванні мети відображається назва курсової роботи. Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження. Бажаний результат у меті роботи формулюється через такі слова: «виявити», «узагальнити», «виявити та узагальнити», «розробити модель», «розробити систему», «розробити шляхи поліпшення», «визначити особливості» тощо. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Об'єкт дослідження визначає загальну сферу, в якій виникає проблема, тоді як *предмет дослідження* деталізує конкретний аспект цієї проблеми, яка

розглядається в роботі. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага здобувача, оскільки предмет дослідження визначає тему курсової роботи, яка зазначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. – це способи здобуття достовірних наукових знань, практичних навичок та вмінь для виконання завдань у різних сферах діяльності. Метод служить інструментом досягнення поставленої мети дослідження. У роботі методи слід подавати у взаємозв'язку зі змістом дослідження, перераховуючи їх коротко та змістовно із визначенням, які саме дослідження проводилися тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме необхідних методів.

Інформаційну базу дослідження складають друковані та електронні ділові та спеціалізовані фахові видання; наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з відповідної тематики; праці науково-педагогічних працівників НАСОНА; законодавчі і нормативні акти; методичні рекомендації державних установ з певних питань; статистичні дані; матеріали галузевих підприємств, установ, організацій; ресурси мережі Інтернет.

Таким чином, вступ курсової роботи дає можливість розмістити основні параметри, напрямки й значущість дослідження, забезпечуючи логічну основу для подальшого викладу матеріалу.

4. Основна частина

Основна частина курсової роботи складається з розділів та пунктів, які логічно складають результати дослідження. Основні вимоги до змісту роботи:

- системність, послідовність і конкретність викладення матеріалу;
- використання чітких та зрозумілих абзаців для поділу тексту;
- завершеність кожної думки, уникнення надто громіздких речей;
- виключення повторів та дотримання логічного зв'язку між частинами роботи.

Зміст роботи слід викладати відповідно до плану, стисло, лаконічно, не припускаючи повторень та непотрібних відступів від теми. Кожен розділ починають з **нової сторінки**, а в його завершенні формують **висновки** з викладенням основних результатів, щоб у фінальних висновках уникнути дублювання.

У розділі основної частини мають міститися:

- огляд літератури за темою та обґрунтування вибору напрямків дослідження;
- методика досліджень : опис основних методів і підходів;
- аналіз і узагальнення результатів : оцінка отриманих даних.

У *першому розділі* основної частини розглядаються: теоретичні, методологічні та нормативно-правові аспекти досліджуваної проблеми; аналітичний огляд літературних джерел із предмета дослідження; критичний аналіз різних підходів і поглядів з їхньою класифікацією; обґрунтування основних факторів впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта; дослідження ключових особливостей і трендів зарубіжного досвіду у розрізі проблемного поля. Теоретичне обґрунтування включає розкриття сутності, значення, класифікаційних характеристик, історії та тенденцій розвитку предмета дослідження. При написанні першого розділу можливим є застосування критичного аналізу праць за темою, висвітлення сучасних підходів, а також виявлення невирішених проблем; окреслення основних етапів розвитку наукової думки щодо проблеми; створення понятійно-категоріального апарату для подальшого використання в роботі; демонстрація обізнаності автора з методами аналізу а також обґрунтування вибору найбільш придатного з них для дослідження. У цій частині здобувач має розкрити власну позицію а створити підґрунтя для проведення прикладних досліджень у наступних розділах.

У *другому розділі* здобувач, використовуючи фактичний матеріал і зібрану інформацію, аналізує та розкриває зміст питань, що підлягають вивченню. Розділ має бути максимально насиченим фактичною інформацією

(таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображає дані за останні 3-5 років. Слід чітко розмежувати джерела походження використаної в аналізі інформації: що запозичено з літератури, що одержано з документів установ чи організацій, а які дані здобуто шляхом власних спостережень, експериментів, розрахунків, соціологічних опитувань тощо. В цьому розділі, як правило, обґрунтовують вибір напрямку досліджень, наводять методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методiku проведення досліджень. Розділ завершується оцінкою отриманих результатів.

У *третьому розділі* рекомендовано здійснити оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), здійснити їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, а також рекомендовано визначити аспекти рекомендаційного характеру з виокремленням проблемного поля для подальшого наукового дослідження. У цьому ж підрозділі розкривають зміст власних досліджень та конкретних пропозицій, які можуть мати вигляд організаційних, економічних, фінансових, інноваційних та інших заходів. Також розділ може включати аналіз зарубіжного досвіду в контексті досліджуваної проблеми; особливості правового регулювання діяльності в межах обраного об'єкта. Характер і зміст заходів, що пропонуються, мають базуватися на аналізі, проведеному в другому розділі роботи.

Усі розділи курсової роботи мають бути виконані самостійно, з дотриманням академічної доброчесності. Усі цитати, цифрові матеріали та будь-яка запозичена інформація повинні супроводжуватися посиланнями на відповідні джерела. Посилання оформлюються в квадратних дужках із зазначенням номерів джерел у списку використаної літератури та сторінок, на яких є ці матеріали.

Для належного розкриття теми курсової роботи доцільне використання актуальних цифрових даних. Джерелами можуть служити статистичні щорічники, спеціалізовані публікації Державної служби статистики,

Міністерства фінансів чи Міністерства економіки України, дані податкових органів або фактичний матеріал, зібраний здобувачем. Залучення таких даних дозволяє підвищити якість дослідження та сформулювати коректні висновки.

Цифровий матеріал має бути поданий у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків. Особливу увагу слід приділити їх правильному оформленню. Таблиці, схеми, діаграми тощо повинні бути логічним продовженням викладених теоретичних положень. На кожную таблицю та інші ілюстрації треба давати посилання на джерело, супроводжувати їх аналізом змісту та висновками. Одна з головних вимог до графічного і табличного матеріалу — їх наочність. Заголовки (назви) таблиць, схем, графіків, діаграм мають відображати основний зміст ілюстрованого матеріалу та вказувати на об'єкт і період, якого стосуються дані. У таблицях вказуються одиниці виміру.

Наявність у роботі ілюстрацій, які називаються «рисунками» (схеми, діаграми, графіки), дає змогу викласти матеріал більш доказово, полегшуючи його сприйняття.

5. Висновки

Висновки є завершальною частиною роботи. Вони містять стислий виклад актуальності теми, зроблених оцінок та узагальнень під час аналізу, пропозицій автора і їх економічної ефективності. Ознайомлення з текстом висновків має сформувати у читача уявлення про ступінь реалізації автором курсової роботи поставленої мети та завдань дослідження. Зокрема, у висновках висвітлюються теоретичні положення, вклад основних положень науковців вирішених завдань у теорію і практику проблеми, що досліджується, виявлені результати аналізу показників з обраної теми, основні пропозиції щодо шляхів вирішення проблем відповідно до визначеного об'єкту дослідження. Висновки мають бути обґрунтованими і достовірними. До висновків можна віднести й практичні пропозиції автора щодо розв'язання проблеми, якій присвячена курсова робота. Їх слід формулювати такими словами: «установлено», «з'ясовано», «виявлено», «аналіз показав» та ін.

Обсяг висновків становить 1,5-2 сторінки.

6. Список використаних джерел

У списку використаних джерел у курсовій роботі необхідно зазначити всі використані джерела (статті з наукових збірників, фахових журналів, монографії, законодавчі акти, нормативні документи (положення, інструкції), звіти, матеріали бази дослідження) в яких висвітлюється тема курсової роботи, Інтернет та інші сучасні джерела інформації.

Матеріали з газет і ненаукових джерел не використовуються. До списку використаних джерел не вносять наукових збірників за загальною назвою. Обов'язково слід зазначати автора, назву роботи і тільки після цього – назву наукового збірника і всі необхідні вихідні дані.

Перелік документів у списку джерел, у тому числі законів, постанов, нормативних документів тощо, подається в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або назв джерел (якщо не вказаний автор) за загальною нумерацією. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів бібліотечної та видавничої справи згідно з ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Мінімальна кількість джерел має становити не менше ніж 35–40 найменувань. Рекомендовано використовувати джерела за останні 5 років. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

7. Додатки

Додатки є компонентом курсової роботи, які забезпечують повне розкриття теми та покращують сприйняття основного тексту.

Матеріали, які можуть бути включені до додатків:

- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- таблиці з допоміжними цифровими даними;
- інструкції, методики, описи алгоритмів і програм, створених у

процесі виконання курсової роботи;

- громіздкі таблиці, блок-схеми.

Додатки розміщуються в порядку розміщення на них у тексті роботи. Кожен додаток починають із нової сторінки. Вони формуються як продовження роботи, розміщуючись після основного тексту і списку використаних джерел. На першій сторінці розділу «ДОДАТКИ» це слово подають великими літерами по центру друку сторінок. Кожен додаток має заголовок, що вказує на його зміст. На наступних сторінках слово «Додаток» друкують у правому верхньому куті малими літерами, починаючи з великої літери, із зазначенням його порядкового номера у вигляді великої літери українського алфавіту. Наприклад: «Додаток А», «Додаток Б». Додатки позначають разом послідовно літерами української абетки (А, Б, В, Д тощо), за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї. Виноситься матеріал громіздкого характеру або той, що доповнює основний текст (аналітичні таблиці, розрахунки тощо). У тексті основної роботи обов'язково приводять посилання на додатки для полегшення орієнтації читача. Додатки є інструментом, який дозволяє уникнути перезавантаження основного тексту, забезпечуючи детальний розгляд окремих аспектів дослідження.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1. Загальні вимоги

Обсяг основного тексту курсової роботи не повинен перевищувати 40 сторінок. Текст курсової роботи необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 30 мм, правий – 15 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту в курсовій роботі повинна бути однаковою. Шрифт текстового редактора Word розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом.

Роздруковані на ЕОМ програмні документи повинні відповідати формату А4 (мають бути розрізаними), їх включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи і розміщують, як правило, в додатках. Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки. До загального обсягу курсової роботи, визначеного Порядком, не входять додатки, список літератури, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів курсової роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Такі структурні частини курсової роботи, як зміст, вступ, висновки, список літератури не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини курсової роботи,

нумерують звичайним чином. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, малюнок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад:

Рис.1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в курсовій роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Формули в курсовій роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

3. Ілюстрації

Ілюструють курсову роботу, виходячи із загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, який допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту і запобігти невиправданим пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (під рисунковий підпис).

Підпис під ілюстрацією звичайно має чотири основних елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис.»;
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знаку номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного;
- експлікацією, яка будується так: деталі сюжету позначають цифрами, які виносять у підпис, супроводжуючи їх текстом. Треба зазначити, що експлікація не замінює загального найменування сюжету, а лише пояснює його.

Основними видами ілюстративного матеріалу в курсовій роботі є: креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік. Кожен рисунок відокремлюється від тексту, що розміщується під ним, одним вільним рядком.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійний вираз, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де

викладається тема, пов'язана із ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу у круглих дужках «(рис. 3.1)» або зворот типу: «...як це видно з рис. 3.1» або «...як це показано на рис. 3.1».

Наприклад, третій рисунок другого пункту:

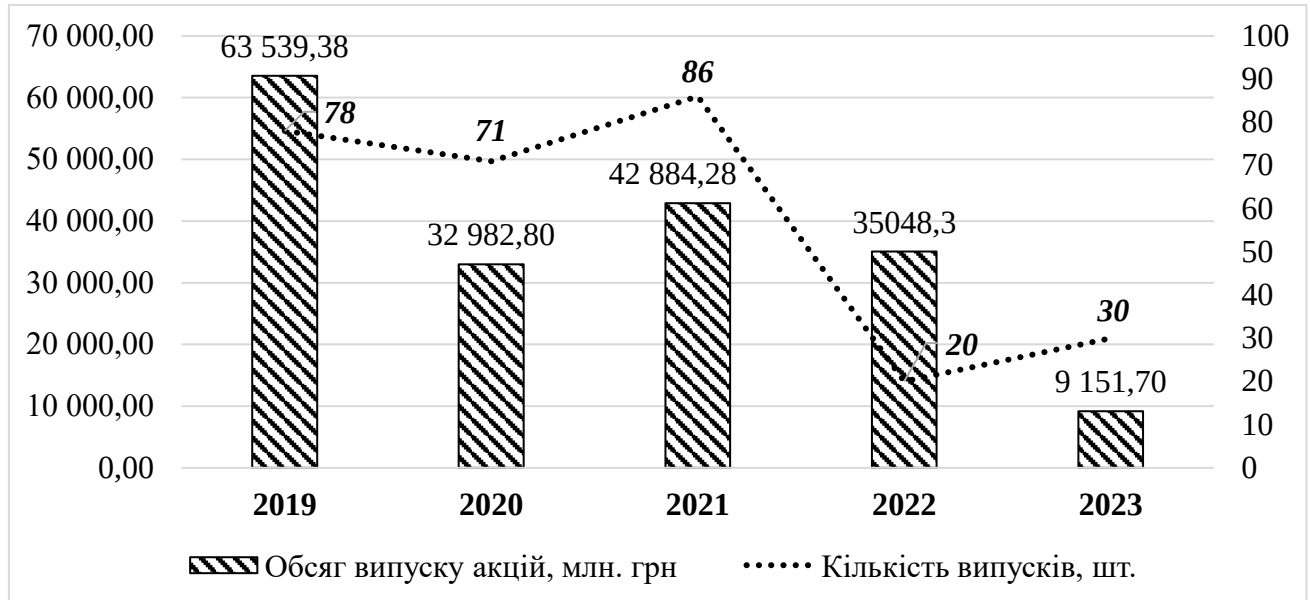

Рис. 2.3. Динаміка обсягу випуску акцій на ринку цінних паперів у 2019-2023 рр., млн. грн

Джерело: [16, с. 55]

4. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту курсової роботи. На всі таблиці мають бути посилання в тексті, які складаються зі слова «таблиця» із зазначенням її номера.

В курсовій роботі застосовуються лише відкриті таблиці. Кожна таблиця повинна мати короткий заголовок, який визначає її зміст. Заголовок необхідно починати з великої літери, він не підкреслюється і не розфарбовується. Таблиці нумеруються в межах кожного розділу двома арабськими цифрами, розділеними крапкою: перша означає номер розділу, а друга – таблиці. Заголовні граfi (шапка) в таблицях пишуться з великої літери, а підзаголовні (напівшапка) – з малої. Слово «Таблиця» та її номер пишуться у правому куті над заголовком, а після заголовка крапка не ставиться.

Якщо у шапці таблиці вказані роки (тобто дається динаміка показників), то в заголовку таблиці роки не дублюються, (а ставиться їх номер) і, навпаки.

Наприклад, друга таблиця першого розділу:

Таблиця 1.2

Динаміка обсягів біржових контрактів на організаторах торгівлі цінними паперами в Україні у розрізі фінансових інструментів, млн. грн

	2019	2020	2021	2022	2023
Акції та акції КІФ	363,48	604,8	695,38	1031,24	117,1
Облігація внутрішніх державних позик України	295254,9	332510,5	445672,9	152886,72	406008,7
Облігація зовнішніх державних позик України	0	1155,28	2784,66	3819,3	200,3
Інвестиційні сертифікати	331,81	50,85	15,74	1,49	11,2
Ф'ючерсний контракт	0	23,37	37,17	5,87	0
Облігації підприємств	8761,87	927,56	2395,05	309,19	103
Інші цінні папери	44,16	4,09	228,06	2493,96	29870,7

Джерело: [18, с. 11-12]

По даних таблиці робляться короткі локальні висновки. При цьому рекомендується писати: на підставі даних таблиці, виходячи з даних таблиці і таке інше. Розривати таблицю, яка не може розміститися на одній сторінці не можна, а таблиці, які розміщені на 2-х сторінках, виносяться у додатки. Якщо частина стрічки заповнена текстом і чергову таблицю на ній розмістити не можна, то її розміщують на наступній сторінці, а тут пишуть висновки по даній таблиці. Але бувають таблиці та додатки, які займають дві і більше сторінки. В цьому випадку при їх переносі на наступну сторінку необхідно пронумерувати стовпці таблиці.

5. Формули

При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил. Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують

всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (–), множення (x) і ділення (:).

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого берега сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формула знаходиться у рамці, то номер такої формули записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, яке знаходиться в середині групи формул і зведене в сторону номера.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Розділові знаки між формулами, котрі йдуть одна за одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

6. Загальні правила цитування та посилання на використанні джерела

При написанні курсової роботи здобувач повинен давати посилання на джерела, матеріали з яких наводяться в курсовій роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в курсовій роботі.

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Посилання на ілюстрації курсової роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис.1.2».

Посилання на формули курсової роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...в табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посилання на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід

наводити *цитати*. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело).

7. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Список використаних джерел подається по алфавіту, або по мірі згадування джерел.

8. Додатки

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку

появи посилань у тексті курсової роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках курсової роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Один додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад, А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 підрозділ 3.1 додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 - другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1) - перша формула додатка А.

Відповідно до п. 11.4 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН курсові роботи підлягають перевірці на Академічний плагіат.

Зокрема, згідно п. 11.2 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, академічним плагіатом вважається:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи;*
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою без належного оформлення цитування;*
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;*
- парафраза (переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту).*

Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення курсової роботи для розгляду на кафедрі. У разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п. 11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконана курсова робота у встановлений термін подається здобувачем вищої освіти для перевірки керівникові, який перевіряє роботу на її відповідність вимогам методичних рекомендацій. Перевірена та підписана робота з рецензією керівника та попередньою оцінкою повертається здобувачеві для врахування зауважень та підготовки до захисту. Попередня оцінка керівника по результатах перевірки роботи не є остаточною і повинна бути підтверджена здобувачем при захисті. У відповідності до рівня знання проблеми, виявленого на захисті, оцінка може бути підвищена або знижена. Важливе значення має ретельність підготовки до захисту роботи. Потрібно вільно володіти її матеріалом, термінологією, сутністю категорій, прикладами, кількісними значеннями показників, аргументацією і т.п. Водночас треба бути конкретним і стислим у відповідях. Презентація є невід'ємною частиною процедури захисту курсових робіт з дисципліни «Фінанси». Частина оцінки за виконану наукову роботу припадає на правильну підготовку та використання презентації. В цілому, презентація у такому випадку має декілька основних цілей:

- ✓ показати здатність самостійно осмислити матеріали наукової роботи, систематизувати їх і викласти у доступній для сприйняття формі;

✓ виявити ораторські та комунікаційні здібності під час викладення основних положень роботи, а також відповідей на запитання та участі у дискусії;

✓ сформувати вміння працювати з електронними засобами створення, редагування та показу презентацій, тобто, комп'ютерною технікою та відповідним програмним забезпеченням, враховуючи специфіку дисципліни «Фінанси».

Алгоритм підготовки доповіді на захист має чотири фази:

- підготовка тексту доповіді, яка містить основні положення роботи;
- розробка структури презентації на основі підготовленої доповіді;
- створення презентації з використанням прикладних програм (найчастіше – Microsoft Office Power Point);
- репетиція доповіді з використанням презентації та хронометражем основних подій.

Рекомендації щодо створення доповіді на захист курсової роботи

Під час доповіді слід стисло викласти основний зміст своєї курсової роботи з дисципліни «Фінанси». Доповідь не слід читати, оскільки складається враження, що здобувач не володіє матеріалом. Доцільно зробити план доповіді й окремі тези і користуватися ними. Розповідати бажано в помірному темпі, наголошуючи на окремих важливих моментах, як-то мета, висновки. Починати доповідь слід з фрази типу: - «Шановні викладачі та присутні!». Вказати назву роботи та місце її виконання. Доповідь супроводжується презентацією у Microsoft PowerPoint, яка є її логічним продовженням. Тому пункти доповіді повинні чітко співпадати із порядком слайдів презентації. Під час доповіді необхідно активно оперувати ілюстративним матеріалом – показувати на слайдах презентації ті пункти, про які йдеться в даний момент. Зокрема, це насамперед стосується результатів досліджень: графіків, діаграм, фотографій, тощо. Доповідь повинна мати чітко визначену структуру з наступними пунктами:

Актуальність. Цей пункт не повинен бути більшим, ніж 3-4 речення. Насамперед слід пояснити, чому вивчення обраної Вами проблеми є актуальним. Важливо описати стан проблеми на сьогодні, тобто, наскільки вона досліджена і що залишається нез'ясованим. Допускаються посилання на дані, отримані іншими дослідниками, або на дані власних досліджень. У презентації можна навести рисунки, схеми, фотографії, які ілюструють описані у доповіді теоретичні дані. Можна використовувати фрази типу: «Актуально вивчення...», «Нагальною проблемою є дослідження ...», «Механізми розвитку (виникнення) залишаються нез'ясованими», «У зв'язку з цим важливо з'ясувати роль за умов....».

Мета та завдання. Все викладене у вступі доповіді (актуальність, стан проблеми, тощо) повинно логічно обґрунтовувати мету роботи. Тому мета є ніби узагальненням вступу. Мету і завдання роботи наводять на слайді у презентації, проте можна усно зачитати мету, а завдання описати скорочено.

Матеріали і методи досліджень. Слід охарактеризувати об'єкт дослідження. Коротко описують основні етапи дослідження, оперуючи відповідною схемою у презентації. Як ілюстрацію наводять відповідний слайд (краще схему). У доповіді не слід описувати принцип кожного використаного методу дослідження. Його необхідно знати і вміти охарактеризувати у разі виникнення запитання.

Основні результати дослідження. Якщо у роботі велика кількість результатів (графіків, діаграм, таблиць, тощо), не потрібно обов'язково наводити абсолютно всі їх у презентації та відповідно докладно характеризувати у доповіді. Можна обмежитися лише коротким описом цих даних. При описі результатів використовують вирази типу: «Було показано, що...», «Встановлено, що», «Виявлено, що.....», «Нами було з'ясовано...». Після опису чергового графіку чи діаграми, слід навести інтерпретацію отриманих результатів. Наприклад, «Отже, ми показали, що за умов Це може бути наслідком». Бажано підкреслювати зв'язок отриманих на даному етапі результатів із власними результатами, отриманими

на попередньому етапі роботи, або з даними літератури.

Висновки. Немає необхідності зачитувати всі висновки, зроблені у роботі. Проміжні висновки треба наводити під час опису результатів. Тому після опису та інтерпретації результатів у закінченні доповіді наводять один узагальнюючий висновок (він схожий за змістом з відповідним узагальнюючим висновком розділу «ВИСНОВКИ» у тексті роботи). У разі виникнення запитання щодо якогось конкретного висновку на ньому можна зупинитися більш докладно.

Рекомендації щодо створення презентації на захист курсової роботи

З метою спрощення процесу захисту в плані ознайомлення слухачів з основними положеннями курсової роботи з дисципліни «Фінанси» та забезпечити найвищу оцінку за цю роботу, під час підготовки курсової презентації потрібно дотримуватися наступних загальних правил та вимог:

- Презентація за смисловою наповненістю і фактичним навантаженням повинна повністю відповідати тексту вашої доповіді. Тому спершу потрібно написати текст доповіді, а потім на його основі створювати презентацію.

- Чергування слайдів повинно чітко співпадати зі структурою вашої доповіді. Бажано утримуватися як від забігання наперед, так і від повернення до раніше викладеного матеріалу. Іншими словами – уникати «перескоків» через слайди під час доповіді, оскільки це ускладнює сприйняття останньої слухачами і може порушити хід ваших міркувань і припущень.

- Не намагайтесь відобразити в презентації увесь текст доповіді. Слайди повинні відображати лише основні положення останньої.

- Бажано уникати графічного та особливо текстового перевантаження слайдів презентації, а також надмірного використання анімаційних та інших прийомів. Особливо небажаними є різноманітні ефекти типу вильоту, обертання, хвильового руху, зникання або появи тексту по одній літері тощо. Оптимальним налаштуванням ефектів анімації є, наприклад, поява назви слайду, а потім –

тексту (мінімум - по абзацам, якщо це потрібно) або відповідних графіків чи таблиць. Причому, якщо декілька слайдів мають однакову назву або поєднані логічно, загальна назва повинна завжди залишатися на екрані.

- Текст назви і підписів на слайдах не повинен бути занадто мілким, щоб навіть з дальніх рядів аудиторії можна було прочитати його без особливих зусиль.

- Допускається підкреслення або виділення ключових позицій матеріалу, що викладається, але уникаючи використання особливо яскравих кольорів. Бажано також уникати в підписах та назвах великої кількості слів. Іншими словами, формувати матеріал короткими, зрозумілими реченнями, не більш, ніж по сім-вісім слів у кожному, по можливості не застосовуючи складні складно-сурядні та складно-підрядні граматичні конструкції, в тому числі і у висновках роботи.

- Ілюстрації – рисунки, графіки, таблиці – повинні мати чітку, коротку та виразну назву за фактом зображеного.

- Бажано уникати звукового супроводу презентації, оскільки навіть тихі фонові звуки здатні порушити сприйняття слухачами вмісту доповіді.

- Режим зміни слайдів краще за все встановити за кліком «миші», уникаючи використання таймеру. Так ви забезпечите максимально зручний контроль за ходом презентації і матимете достатньо часу для пояснення зображеного на слайдах.

- Допускається друк певних позицій доповіді (наприклад, її плану або ключових слайдів) і розповсюдження серед слухачів для кращого сприйняття матеріалу доповіді.

- Необхідно дотримуватися єдиного стилю оформлення презентації. Загальним принципом дизайну презентаційної роботи повинен бути «чим менше, тим краще», або «тільки необхідне». Не рекомендується використовувати більше трьох кольорів на одному слайді на додачу до двох нейтральних - білого та чорного. Поєднання кольорів фону та літер тексту повинно полегшувати читання останнього. Найкращим рекомендованим варіантом є «світлий фон-темний текст».

– Всі слайди презентації повинні бути стилістично однакові з постійним набором кольорів (краще за все - нейтральних), а окремі групи елементів – текст, таблиці, рисунки, графіки, тощо – мати в межах групи однакове оформлення. Рекомендується використовувати лише один тип шрифту на презентацію. Бажано обирати найбільш поширені варіанти – Arial, Times New Roman, Calibri, тощо, а не екзотичні або особливо звивисті форми шрифтів, уникаючи надмірного використання курсиву. Кегль 12 шрифту повинен бути достатньо великим для комфортного візуального сприйняття.

– Нумерація слайдів презентації є обов’язковою. Це дозволить слухачам швидко звертатись до певного слайду під час запитань або дискусії і полегшить викладення основних положень вашої доповіді.

Презентація на захист курсової роботи з дисципліни «Фінанси» обов’язково повинна мати наступні слайди:

- *Титульний слайд.* Зазначається тема роботи, ПІБ та реквізити автора, місце виконання роботи, ПІБ та реквізити наукового керівника від кафедри.

- *Слайд актуальності роботи.* Містить ілюстраційний матеріал щодо актуальності роботи. Дуже бажано уникати повторення тексту доповіді. Допускається приведення фотографій, графіків, тощо, або ж загальної схеми уявлень, з рамок якої було взято дану тему.

- *Слайд мети і задач роботи.* Приводяться текст мети і задач роботи у суворій відповідності до викладених у роботі. Можна зачитувати мету і задачу зі слайду. Бажано використовувати достатньо великі розміри шрифту, щоб можна було без зайвих зусиль прочитати текст. Мета приводиться у окремому абзаці, задачі бажано пронумерувати або звести до рубрик. У формулюванні як мети, так і задач необхідно уникати слів «дослідження» та «вивчення». Замість них варто використовувати синоніми і близькі за сенсом слова, як то «встановлення», «виявлення» «з’ясування» «підтвердження», і т.д.

- *Слайд структури та/або умов дослідження.* Бажано представити основну інформацію щодо конкретних питань, які досліджувалися під час виконання курсової роботи. Можна використати різні підходи – текст,

малюнки, блоки зі стрілками, і т.д. Допускається використання декількох слайдів, якщо інформації занадто багато, але не більше 2-3. Можна також перерахувати використані методи, якщо дозволяє місце.

- *Слайди з результатами роботи.* На них розміщуються отримані результати у вигляді графіків, таблиць, рисунків, діаграм, тощо. Необхідно підписувати як сам слайд, так і кожен одиницю інформаційного матеріалу, представлену на слайді з обов'язковою нумерацією останнього. Бажано не розміщувати більше 2 одиниць інформаційного матеріалу на одному слайді. Загалом для презентації результатів доцільніше використовувати графіки або діаграми, застосування таблиць є менш інформативним і зручним. Таблиці варто використовувати лише у тому випадку, коли даних відносно багато. Оптимальна кількість слайдів у цій категорії – 4-6.

- *Слайд висновків.* Повинен бути підписаним, висновки формуються у вигляді окремих пронумерованих абзаців. Бажано уникати складних речень, обмежившись більш зручними для сприйняття короткими формулюваннями до 7-8 слів у реченні. У кожному висновку повинно бути по 1-2 таких речень. Висновки роблять суворо виходячи із задач роботи і лише на основі отриманих результатів. Формулювання гіпотез та припущень у висновках необхідно звести до мінімуму.

- *Слайд «Дякую за увагу!».* Повинен містити лише це речення достатньо великими літерами. Є сигналом закінчення Вами вашої доповіді для аудиторії. Показавши його, Ви знову повертаєтесь до слайду висновків.

- *Слайди-«консерви».* За бажанням здобувача допускається приготування окремих слайдів – так званих «консерв», які розміщуються у кінці презентації і, за необхідності, слугують ілюстраційним матеріалом для додаткового пояснення та уточнення теоретичних та/або практичних особливостей представленої роботи під час запитань аудиторії або обговорення. Кількість та наповнення таких слайдів здійснюється на розсуд здобувача.

Таким чином, загальна рекомендована кількість слайдів не повинна перевищувати 10-12 одиниць.

Процедура захисту передбачає стислий (до 7 хвилин) виклад здобувачем

основних результатів проведеного дослідження та пропозиції. Після доповіді здобувач відповідає на усі запитання, що виникли під час доповіді.

В ході захисту оцінюється глибина знань здобувача по досліджуваній темі, його вміння вести дискусію, відповідати на запитання, обґрунтовувати та відстоювати свою власну точку зору. Оцінка за результатами захисту вноситься в відомість та залікову книжку здобувача.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ РОБОТИ

За результатами підготовки та захисту курсової роботи з дисципліни «Фінанси» здобувач може отримати максимум 100 балів, з них: максимум 70 балів за змістову частину виконану відповідно до встановлених вимог та максимум 30 балів за захист курсової роботи.

Оцінка 90-100 балів (А) «відмінно» – здобувач у повному обсязі розкрив зміст затверджених до розгляду розділів курсової роботи, показав систематичні та глибокі знання навчального матеріалу з тематики курсової роботи, є у наявності обґрунтування вибору теми, її актуальність, формулювання мети та завдань курсової роботи, робота носить науково-дослідний характер, дана глибока оцінка стану розв'язання поставлених проблем, робота насичена фактичними даними (у вигляді таблиць, рисунків), проведений глибокий їх аналіз, застосовані інноваційні інформаційні технології щодо обробки та аналізу даних, дотримано співвідношення теоретичної та практичної частини робіт, зміст курсової роботи викладений у логічній послідовності, зроблено відповідні узагальнення і висновки, наведено практичні приклади в контексті тематичного теоретичного матеріалу. Під час виконання курсової роботи використовується широкий перелік сучасних літературних джерел. Вимоги щодо оформлення: відповідність оформлення роботи вимогам діючих нормативних документів щодо виконання та оформлення таблиць, рисунків, списку літератури, наявності в роботах

посилань на використані джерела, нумерації сторінок, додатків та ін. У додатках наводяться практичні матеріали організації, чи підприємства та інформація, яка вважається за потрібне додати для ілюстрації суті даної проблеми.

Оцінка 82-89 балів (В) «добре» – здобувач у достатньо повному обсязі розкриває зміст затверджених до розгляду розділів курсової роботи, показує систематичні та достатньо глибокі знання навчального матеріалу з тематики курсової роботи, є у наявності обґрунтування вибору теми, її актуальність, формулювання мети та завдань курсової роботи, робота носить науково-дослідний характер, достатньо насичена фактичними даними (у вигляді таблиць, рисунків), проведений їх аналіз, застосовані інноваційні інформаційні технології щодо обробки та аналізу даних, але допущені незначні помилки у розрахунках. Дотримано співвідношення теоретичної та практичної частини робіт, зміст курсової роботи викладений у логічній послідовності, зроблені певні узагальнення і висновки, наведені практичні приклади в контексті тематичного теоретичного матеріалу, але є незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, проміжних та остаточних висновків та пропозицій. При написанні курсової роботи застосований достатньо широкий перелік основних літературних джерел. Вимоги щодо оформлення: відповідність оформлення роботи вимогам діючих нормативних документів щодо виконання та оформлення таблиць та рисунків, списку літератури, наявності в роботах посилань на використані джерела, нумерації сторінок, додатків та інші.

Оцінка 74-81 балів (С) «добре» – здобувач у достатньо повному обсязі розкриває зміст затверджених до розгляду розділів курсової роботи, показує систематичні та достатньо глибокі знання навчального матеріалу з тематики курсової роботи, є у наявності обґрунтування вибору теми, її актуальність, формулювання мети та завдань курсової роботи, робота носить науково-дослідний характер, достатньо насичена фактичними даними (у вигляді таблиць, рисунків), проведений їх аналіз, застосовані інноваційні

інформаційні технології щодо обробки та аналізу даних, але допущені незначні помилки у розрахунках. Дотримано співвідношення теоретичної та практичної частини робіт, зміст курсової роботи викладений у логічній послідовності, зроблені певні узагальнення і висновки, наведені практичні приклади в контексті тематичного теоретичного матеріалу, але є незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, проміжних та остаточних висновків та пропозицій. Вимоги щодо оформлення: відповідність оформлення роботи вимогам діючих нормативних документів щодо виконання та оформлення таблиць та рисунків, списку літератури, наявності в роботах посилань на використані джерела, нумерації сторінок, додатків.

Оцінка 64-73 балів «D» «задовільно» – здобувач не в повному обсязі розкрив зміст затверджених до розгляду розділів курсової роботи, не в достатній мірі показав знання навчального матеріалу з тематики курсової роботи, обґрунтування вибору теми, її актуальності, формулювання мети та завдань курсової роботи. Не дотримано співвідношення теоретичної та практичної частини робіт, зміст курсової роботи викладений не у логічній послідовності, зроблені поверхневі узагальнення і висновки, не наведені практичні приклади в контексті тематичного теоретичного матеріалу. При написанні курсової роботи застосований обмежений перелік основних літературних джерел. Вимоги щодо оформлення: відповідність оформлення роботи вимогам діючих нормативних документів щодо виконання та оформлення таблиць і рисунків, списку літератури, наявності в роботах посилань на використані джерела, нумерації сторінок, додатків та ін.

Оцінка 60-63 балів «E» «задовільно» – здобувач не в повному обсязі розкрив зміст затверджених до розгляду розділів курсової роботи, не в достатній мірі показав знання навчального матеріалу з тематики курсової роботи, обґрунтування вибору теми, її актуальності, формулювання мети та завдань курсової роботи. Робота не має чітких рис науково-дослідного характеру, не в повній мірі насичена фактичними даними (у вигляді таблиць, рисунків), проведений поверхневий їх аналіз, не застосовані інноваційні

інформаційні технології щодо обробки та аналізу даних. Не дотримано співвідношення теоретичної та практичної частини робіт, зміст курсової роботи викладений не у логічній послідовності, зроблені поверхневі узагальнення і висновки, не наведені практичні приклади в контексті тематичного теоретичного матеріалу, є грубі помилки у формулюванні термінів, категорій, проміжних та остаточних висновків та пропозицій. При написанні курсової роботи застосований обмежений перелік основних літературних джерел. Вимоги щодо оформлення: відповідність оформлення роботи вимогам діючих нормативних документів щодо виконання та оформлення таблиць і рисунків, списку літератури, наявності в роботах посилань на використані джерела, нумерації сторінок, додатків та ін.

Оцінка 35-59 балів «FX» «незадовільно» – здобувач не розкрив зміст затверджених до розгляду питань курсової роботи, не показав знання навчального матеріалу з тематики курсової роботи, обґрунтування вибору теми, її актуальності, формулювання мети та завдань курсової роботи. Робота не носить науково-дослідного характеру, не насичена фактичними даними (у вигляді таблиць, рисунків), не проведений аналіз, не застосовані інноваційні інформаційні технології щодо обробки та аналізу даних. Не дотримано співвідношення теоретичної та практичної частини робіт, зміст курсової роботи викладений не у логічній послідовності, зроблені помилкові узагальнення і висновки або вони взагалі відсутні, не наведені практичні приклади в контексті тематичного теоретичного матеріалу, є грубі помилки у формулюванні термінів, категорій, проміжних та остаточних висновків і пропозицій. При написанні курсової роботи використаний вузький (до 10 джерел) перелік основних літературних джерел. Оформлення роботи не відповідає вимогам діючих нормативних документів щодо виконання та оформлення таблиць та рисунків, списку літератури, наявності в роботах посилань на використані джерела, нумерації сторінок, додатків та ін.

Оцінка 0-34 балів «FX» «незадовільно» – здобувач не може виконати завдання курсової роботи. Викладачем призначається нова тема.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за курсову роботу

Змістова частина	Захист роботи	Сума
до 70	до 30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Формування податкових доходів бюджету.
2. Формування системи доходів Державного бюджету України в умовах децентралізації.
3. Дефіцит бюджету як складова системи бюджетного регулювання.
4. Фінансова політика України у галузі загальної середньої освіти.
5. Зовнішній державний борг: механізм управління та боргова стратегія України.
6. Формування та зміцнення дохідної бази державного бюджету.
7. Формування і використання коштів Пенсійного фонду.
8. Місцеві бюджети та їх роль в розвитку регіонів.
9. Бюджетне фінансування соціально-економічної інфраструктури регіону.
10. Особливості формування доходів місцевих бюджетів у сучасних умовах.
11. Податок на прибуток і його роль в регулюванні економічних процесів.
12. Пряме оподаткування та вдосконалення механізму його справляння.
13. Вплив макроекономічних факторів на виконання державного бюджету.
14. Механізм формування державного внутрішнього боргу України.
15. Формування і виконання місцевих бюджетів України.
16. Податкова політика та економічний розвиток регіонів.
17. Сутність і об'єктивна необхідність фінансів.
18. Роль фінансів у розвитку соціальної сфери.
19. Фінансовий механізм регулювання ринкових відносин.
20. Фінансове регулювання підприємницької діяльності.
21. Фінансова система України і перспективи її розвитку.
22. Організація та здійснення фінансового контролю в Україні.
23. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності підприємств.
24. Фінансове планування на підприємствах в умовах ринку.
25. Фінанси державних підприємств.
26. Фінанси акціонерних товариств.

27. Формування і використання прибутку підприємств в Україні.
28. Фінансовий контроль і його роль у забезпеченні фінансової дисципліни.
29. Податкова система України, її становлення і розвиток.
30. Податкова політика України і проблеми її вдосконалення.
31. Організація фінансів в некомерційній сфері (в розрізі окремих видів суспільної діяльності: освіта, культура, охорона здоров'я, соціальне забезпечення, державне управління).
32. Державний кредит і його роль у формуванні фінансових ресурсів держави.
33. Організація фінансової діяльності державних позабюджетних фондів в Україні.
34. Проблеми та перспективи реформи системи пенсійного забезпечення в Україні.
35. Фінансове забезпечення медичного страхування.
36. Соціальне страхування в системі ринкових відносин.
37. Державне соціальне страхування: проблеми запровадження в Україні.
38. Фінансовий ринок і його роль у ринковій економіці.
39. Формування та розвиток ринку фінансових послуг в Україні.
40. Проблеми формування ринку цінних паперів в Україні.
41. Фінансова політика України на сучасному етапі.
42. Податкова служба і шляхи удосконалення її діяльності.
43. Податок на додану вартість в Україні.
44. Податок на прибуток підприємств в Україні.
45. Акцизний податок як форма специфічних акцизів.
46. Місцеві податки і збори, їх роль у формуванні місцевих бюджетів.
47. Бюджетна система України: проблеми становлення та функціонування.
48. Роль бюджету в економічному і соціальному розвитку держави.
49. Роль державного бюджету у формуванні і використанні фінансових ресурсів держави.
50. Бюджетний процес і проблеми його удосконалення.

51. Бюджетний дефіцит та його роль в соціально-економічному становищі держави.
52. Державний борг України та механізм його обслуговування.
53. Вплив державного боргу на фінансове становище держави.
54. Державний борг України: проблеми формування та обслуговування.
55. Бюджетне фінансування соціально-економічної інфраструктури регіону.
56. Фінансове забезпечення підприємств комунальної власності.
57. Фінансові ресурси підприємств, їх формування і використання в умовах ринкових відносин.
58. Страховий ринок, його становлення і розвиток в Україні.
59. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності.
60. Особисте страхування і його розвиток в Україні.
61. Майнове страхування в умовах ринку.
62. Ефективність інвестиційної діяльності підприємства та шляхи її підвищення.
63. Лізингове кредитування для підприємства.
64. Шляхи залучення інвестиційних ресурсів для підприємств через ринок цінних паперів.
65. Шляхи підвищення кредитоспроможності підприємства.
66. Амортизаційна політика підприємства та її вплив на формування фінансових ресурсів.
67. Ефективність інвестиційної діяльності підприємства та шляхи її підвищення.
68. Державне регулювання розвитку страхового ринку України.
69. Інструменти грошово-кредитної політики Центрального банку та їх використання в Україні.
70. Кредитний ризик комерційного банку та шляхи його мінімізації.
71. Ринок цінних паперів та портфельні ризики банку.
72. Конкурентне середовище банку та розробка засобів з його поліпшення.

73. Міжбанківський кредитний ринок України: формування та перспективи розвитку.
74. Ризики в сучасній банківській діяльності, засоби їх зниження.
75. Страхування фінансових ризиків.
76. Організація міжбюджетних відносин в Україні.
77. Казначейська система виконання Державного бюджету України.
78. Система фінансового забезпечення місцевого самоврядування.
79. Бюджетна політика органів місцевого самоврядування.
80. Іпотечне кредитування сільськогосподарських підприємств.
81. Фінансове регулювання формування і використання капіталу підприємствами України.
82. Формування та використання оборотного капіталу підприємств.
83. Фінансова спроможність підприємств та її вплив на фінансову безпеку держави.
84. Лізинг у системі фінансових інструментів інноваційного розвитку економіки.
85. Розвиток страхування життя в Україні.
86. Розвиток страхового посередництва на фінансовому ринку України.
87. Стан та перспективи розвитку медичного страхування в Україні.
88. Діяльність банківських установ на ринку цінних паперів України.
89. Державні облігації на ринку цінних паперів України.
90. Розвиток ринку цінних паперів в Україні.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Фінанси : підручн. / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль: Університетська думка, 2024. 632 с.
2. Фінанси : підручн. / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій, О. В. Любкіна, О. Д. Рожко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. І. О. Лютий. 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : ЗУНУ, 2023. 715 с.
3. Фінанси: підручн. / за ред. І. О. Лютого. Київ : Ліра-К. 2021. 728 с.
4. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ : ДП «Інформ.–аналіт. агентство», 2019. 304 с.

Допоміжна

1. Bondaruk T. H., Momotiuk L. Ye., Bondaruk O. S. Budget Security as Factor of Economic Development of the State. *Statystyka Ukrainy - Statistics of Ukraine*. 2020. № 2-3. Pp. 40-47.
2. Bondaruk T. H., Bondaruk I. S., Dubyna M. V. Conceptual approaches to the financial stability of local budgets management. *Економічні горизонти*. 2019. № 3(10). С. 23-30.
3. Bondaruk T., Melnychuk N., Bondaruk I. Instability and its government regulation. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. Vol. 4. № 2. Pp. 32-40.
4. Bondaruk T. H., Bondaruk I. S. Conceptual foundations of the development of business social responsibility in Ukraine. *Economies' Horizons*. 2020. № 1(12). С. 26-32.
5. Bondaruk T. H., Bondaruk I. S., Dubyna M. V. Financial sustainability as a factor of forming fiscal space of local budgets. *Economies' Horizons*. 2020. № 2(13). С. 4-16.
6. Bondaruk T. H., Bondaruk O. S., Kulish A. P. Influence of risks and state economic security treatments on foreign direct investments. *Economies' Horizons*. 2019. № 1(8). С. 77-88.

7. Osaulenko O., Bondaruk T., Momotiuk L. Ukraine's State Regulation of the Economic Development of Territories in the Context of Budgetary Decentralisation. *Statistics in transition new series*, September 2020. Vol. 21. № 3. Pp. 129-148.

8. Богріновцева Л. М., Ключка О. В., Заїчко І. В. Розвиток та впровадження інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3608>

9. Бондарук Т. Г. Інноваційний розвиток вітчизняних підприємств та його фінансове забезпечення: нові виклики та перспективи в умовах нестабільності. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2023. Вип. 39/2023. С. 411-420. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1068/949>

10. Бондарук Т. Г. Проблеми та перспективи оцінки фіскального простору місцевих бюджетів в умовах децентралізації. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2020. № 1(61). С. 55–64.

11. Бондарук Т. Г. Точки зростання та їх роль в забезпеченні стійкого економічного розвитку територій. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 28. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/532>

12. Бондарук Т. Г. Фіскальна політика в умовах воєнного стану як фактор економічного розвитку територій. *Ефективна економіка*. 2022. №12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/872>

13. Бондарук Т. Г. Фіскальна політика України як чинник сталого розвитку територій в умовах воєнного стану. *Економічні горизонти*. 2023. № 3(25). С. 57-67. URL: <http://eh.udpu.edu.ua/article/view/286686>

14. Бондарук Т. Г., Богріновцева Л. М., Бондарук О. С. Шахрайство із використанням банківських платіжних карток як спосіб фінансування тероризму та сепаратизму. *Статистика України*. 2023. №2 (101). С. 4-13. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7711>

15. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Державне регулювання розвитку малого бізнесу і його соціальної відповідальності. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2019. №3. С. 111-119.
16. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Економічна природа організаційно-економічного механізму соціальної відповідальності бізнесу. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020. №1-2. С. 57-64.
17. Бондарук Т. Г., Бондарук О. С. Економічна природа механізму забезпечення інвестиційно-інноваційної безпеки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2 (18). С. 137-145.
18. Бондарук Т. Г., Заїчко І. В., Бондарук І. С. Діагностика фінансового стану підприємства та його інвестиційної привабливості в системі фінансового менеджменту. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2022. № 1-2. С.62-75. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6274>
19. Бондарук Т. Г., Заїчко, І. В., Заїчко, І. Д. Роль фінансових ресурсів в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств. *Академічні візії*. 2024. Вип.27. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/927>
20. Бондарук Т. Г., Лукашук М.В. Особливості та перспективи банківського кредитування сільського господарства на сучасному етапі розвитку економіки України. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020. №3. С. 84-92.
21. Бондарук Т. Фіскальна політика поствоєнного економічного відновлення та її вплив на розвиток економіки територій. *Економічні горизонти*. 2024. №2-3(28). С. 179–189. [https://doi.org/10.31499/2616-5236.3\(28\).2024.309548](https://doi.org/10.31499/2616-5236.3(28).2024.309548)
22. Бондарук Т., Чеховська М., Бондарук О. Економічна безпека України під час військових дій: виклики та шляхи протидії. *Економічні горизонти*. 2024. №1(27). С. 129–141. URL: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.1\(27\).2024.299201](https://doi.org/10.31499/2616-5236.1(27).2024.299201)

23. Бондарук Т.Г., Бондарук І. С., Дубина М. В. Методичний інструментарій оцінки фінансової стійкості місцевих бюджетів України. *Світ фінансів*. 2019. № 2. С. 62-74.

24. Бондарук Т.Г., Богріновцева Л.М. Роль ринку цінних паперів як джерела фінансування державного боргу. *Інтернаука. Серія: Економічні науки*. 2023. №7. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16905405619086.pdf>

25. Бондарук Т.Г., Бондарук О.С. Інвестиційна безпека держави: стратегічні цілі та механізм забезпечення. *Статистика України*. 2019. № 2. С. 83-90.

26. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Еволюція теорії та наукова концепція публічних фінансів. *Фінанси України*. 2019. № 8. С. 26-44.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://budget.rada.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/>
6. Офіційний сайт Державної податкової служби. URL: <https://tax.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>.

10. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України. URL: <http://www.moz.gov.ua>

11. Офіційний сайт Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://mtu.gov.ua/>

ДОДАТКИ

ДОДАТКИ

Приклад оформлення титульного аркушу
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

Фінансово-економічний факультет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни

ФІНАНСИ

на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу
денної/заочної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок»

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Київ – 202__ рік

Приклад оформлення змісту
до теми «Лізингове кредитування для підприємства»

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛІЗИНГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ	
1.1. Економічна сутність, значення та переваги лізингового кредитування у сфері оновлення основних засобів підприємства	
1.2. Функції, види та учасники відносин у сфері лізингового кредитування	
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІЗИНГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ПЕГАС»	
2.1. Аналіз фінансово-економічного стану підприємства	
2.2. Сучасний стан організації лізингових відносин на підприємстві	
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІЗИНГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ПЕГАС»	
3.1. Проблемні аспекти здійснення лізингових операцій на підприємствах	
3.2. Оцінка економічної ефективності використання фінансового лізингу в системі кредитування підприємства	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТКИ.....	

Приклади оформлення бібліографічного опису
у списку використаних джерел

Книги:	
Один автор	Бондарук Т. Г. Місцеве самоврядування та його фінансове забезпечення Україні : монографія. Київ : Експрес, 2009. 608 с.
Два автори	Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відноси навч. посіб. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
Три автори	Бондарук Т. Г., Момотюк Л. Є., Мельничук Н. Ю. Бюджетний менеджмент : навч. посіб. Київ : ТОВ «Август Трейд», 2016. 890 с.
Чотири автори	Бондарук Т. Г., Бондарук І. С., Мельничук І. С., Ігнатова І. С. Гроші та кредит : навч. посіб. Київ : ТОВ «Август Трейд», 2018. 284 с.
П'ять авторів і більше	Інноватика на фінансових ринках монографія / Онишко С. В., Коваленко Ю. М., Богріновцева Л. М. та ін. ; за наук. ред. д.е.н., професора С. В. Онишко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 466 с.
Багатотомне видання	Фінансовий ринок : підручник : у 2-х т. Коваленко Ю. М., Ковернінська Ю. В. Онишко С. В., Кужелєв М. О. та ін. ; кер авт. кол. наук. ред. Ю. М. Коваленко Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. Т. 1. 442 с.
Розділ книги	Богріновцева Л. М. Особливості перспективи цифровізації страхової діяльності. <i>Фінансовий простір України в умовах глобалізаційних і деглобалізаційних трансформацій</i> : монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, професора, заслуженого діяча науки техніки України С. В. Онишко. Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. С. 549-579
Статті продовжуваних та періодичних видань:	
Один автор	Бондарук Т. Г. Фіскальна політика України як чинник сталого розвитку територій в умовах воєнного стану. <i>Економічні горизонти</i> . 2023. № 3(25). С. 57-67
Два автори	Чуницька І. І., Богріновцева Л. М. Особливості діяльності страхових компаній на фінансовому ринку України в умовах воєнного стану. <i>Інфраструктура ринку</i> . 2023. Вип. 71. С. 251-258
Три автори	Бондарук Т. Г., Богріновцева Л. М., Бондарук О. С Шахрайство із використанням банківських платіжних карток як спосіб фінансування тероризму та сепаратизму. <i>Статистика України</i> . 2023. № 2(101). С. 4-13.

Тези доповідей, матеріали конференцій:	
Один автор	Богріновцева Л. М. Перспективи розвитку співпраці банків та страхових компаній на фінансовому ринку України. <i>Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти</i> : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Київ : «Інформаційно-аналітичне агентство, 2022. С. 35-41
Два автори	Богріновцева Л. М., Заїчко І. В. Інвестиційна діяльність страхових компаній на фінансовому ринку України: проблеми та перспективи. <i>Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах</i> : зб. матеріалів Всеукр. наук-практ. інтернет-конф., 16 березня 2023 р. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 9-12
Законодавчі та нормативно-правові документи:	
Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 р. № 755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text	
Про банки банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-XIV. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/2121-14	
Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1805-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#Text	
Сторінки з веб-сайтів:	
Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/	
Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/	
Аналіз місцевих бюджетів за 2023 рік. <i>Децентралізація в Україні</i> : веб-сайт. URL: https://decentralization.ua/news/17747	